

6 Závěr

Problémy, které vznikají při správě a řízení akciové společnosti, vyvěrají z příčin, které popisují mnohé ekonomické i právní teorie již od první poloviny 20. století. Jejich význam je ale patrný i v dnešní době, když některé jejich závěry jsou použitelné například i na současnou finanční krizi.

Jedním z nich aktuálních problémů je, jak správně nastavit odměňování (včetně režimu schválení odměn) členů představenstev, dozorčích rad ale i vrcholného managementu společnosti. Viděli jsme, že v České republice jde úprava postupu určení odměn, pokud jde o působnost valné hromady, dokonce nad rámec mezinárodních doporučení, a dosahuje tak vysokého standardu. Ohledně zákonné působnosti valné hromady ale vznikají i otázky: na jaké typy odměn se vztahuje, jaké odměny náleží za zákona, jaké náležitosti musí mít usnesení valné hromady ohledně odměn i jaká je sankce za nedodržení zákonného postupu. Tyto otázky se podařilo překlenout výkladem a soudní praxí. Otevřená zůstává oblast struktury odměn, jež je formulována pouze rámcově a doporučeními. V blízké budoucnosti se dá očekávat v této otázce změna v důsledku možného přijetí směrnice Evropského Parlamentu a Rady, jež reaguje na krizi ve finančním sektoru. Ačkoliv je její osobní působnost omezena, předpokládá se, že ovlivní svou racionalitou systém odměňování i ve společnostech, na které se nevztahuje. Větší regulaci by si dále zasloužily odměny vrcholného managementu společností a změny by byly vítány i pokud jde o výbor pro odměňování.

Druhým aktuálním problémem, jež byl v práci přiblížen, jsou změny v oblasti výkonu akcionářských práv. Jejich nedostatečný výkon je považován za jednu z mnoha příčin krize samotné. V souladu s tendencí posílit možnosti výkonu těchto práv je i směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2007/36/ES jež byla transponována v závěru roku 2009 do obchodního zákoníku a souvisejících předpisů. Jejím leitmotivem bylo zjednodušení přeshraničního výkonu práv akcionářů. Ačkoliv byla evropským zákonodárcem zamýšlena pouze pro kótované společnosti, kde je podíl přeshraničních investorů nejvyšší a překážky výkonu akcionářských práv největší, česká úprava vztáhla téměř celou úpravu i na nekótované společnosti. V důsledku transpozice došlo například ke změnám, jež akcionářům zjednodušují účast na valné hromadě bez osobní přítomnosti na zasedání samém včetně elektronizace účasti a hlasování, změny ohledně zastupování, zjednodušení odpovídání na otázky akcionáře, či zlepšení informovanosti akcionářů o jejich právech a předkládaných návrzích. Odstranění možnosti společností dát příkaz k pozastavení práva nakládat s akciemi v určitém období před konáním valné hromady, které navazují na novou úpravu rozhodného dne, je veskrze pozitivní změnou, ač její provedení v českém zákoně s sebou v přechodném období přinese jisté problémy.

Mám za to, že hlavního cíle práce, jímž bylo pokud možno komplexním způsobem při-

blížit vybrané aktuální otázky corporate governance na národní, komunitární i mezinárodní úrovni, bylo dosaženo. Do budoucna je nicméně potřeba pokračovat v oblastech, jimiž se práce nezabývala z důvodu omezeného rozsahu, tedy risk managementu, odpovědnosti a povinností členů představenstva a dozorčí rady a jejich efektivity a objektivitu. V neposlední řadě je třeba podrobit analýze nastavení účetních standardů a výkon auditorské činnosti, jejichž správné fungování je v systému corporate governance nenahraditelné.